

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/15-12/38
Urbroj: 50301-09/09-15-20

Zagreb, 3. lipnja 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 03-06-2015		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
021-12/15-09/34	65	
Urudžbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-15-05	/	/

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu državnog odvjetništva za 2014. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/15-09/34, urbroja: 65-15-03, od 27. travnja 2015. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu državnog odvjetništva za 2014. godinu daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske smatra da su u Izvješću o radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske za 2014. godinu iznijeti podaci koji daju uglavnom cjelovitu sliku o radu državnih odvjetništava u 2014. godini, i to posebno u radu na progonu počinitelja kaznenih djela i zaštite imovine Republike Hrvatske, te predlaže Hrvatskome saboru da ga prihvati.

U odnosu na poglavlje 3.1.2.1.5.2. Prvostupanjske presude - zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi, Vlada Republike Hrvatske napominje da bi bilo korisno da se u Izvješću daju podaci i analiza toga koliko je presuda kojima se oduzima imovinska korist stečena kaznenim djelom i prekršajem (kako u izvještajnom razdoblju tako i u prethodnim godinama) postalo pravomoćno te nastavno u kojoj je visini, u presudi određenom roku, ispunjena obveza povrata kaznenim djelom stečene imovinske koristi, a u kojoj vrijednosti ta obveza nije dobrovoljno ispunjena pa su, sukladno zakonskoj dužnosti, zamjenici Građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava, radi prisilnog oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom, pokrenuli ovršne postupke, kao i kolika je uspješnost ovih ovršnih postupaka.

U odnosu na poglavlje 3.1.3.1.1. Ratni zločini, Vlada Republike Hrvatske napominje da bi bilo korisno da Izvješće daje nešto detaljniju analizu učinkovitosti i ažurnosti rada na predmetima ratnih zločina. Naime, u Izvješću se ne daju podaci o tome koliko je u radu državnih odvjetništava kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja, zatim se ne navode podaci o tome koliko državno odvjetništvo ukupno ima u radu predmeta u kojima je u tijeku

istraga. U Izvješću je veću pažnju valjalo posvetiti analizi toga koje su mjere poduzete kako bi se otklonile povrede Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda koje je utvrdio Europski sud za ljudska prava vezano za rad državnih odvjetništava (neučinkovite istrage ratnih zločina) te koje su mjere i radnje poduzete kako bi spriječio nastanak novih povreda Konvencije u sličnim slučajevima.

Vežano za poglavlje 3.1.3.2. Kaznena djela protiv života i tijela, Vlada Republike Hrvatske ističe da je prema statističkim pokazateljima Ministarstva unutarnjih poslova, tijekom 2014. godine prijavljeno 35 kaznenih djela ubojstava i teških ubojstava, koja su sva razriješena, uz činjenicu da je razriješeno i 1 kazneno djelo iz ranijih razdoblja, slijedom čega proizlazi da je razriješeno ukupno 36 kaznenih djela. Nadalje, tijekom 2014. godine, prijavljeno je 113 navedenih kaznenih djela u pokušaju, od kojih je 108 razriješeno, uz činjenicu da su razriješena i 3 kaznena djela iz ranijih razdoblja, iz čega proizlazi da je razriješeno ukupno 111 navedenih kaznenih djela u pokušaju. Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske smatra da je otkrivačka djelatnost policije u suzbijanju najtežih oblika kaznenih djela izuzetno uspješna, kako u odnosu na razriješenost kaznenih djela, tako i u odnosu na činjenicu da je broj navedenih kaznenih djela u padu.

Vlada Republike Hrvatske također primjećuje da u Izvješću podaci o uspješnosti (str. 125. i 127. Izvješća), naznačeni u relativnim brojevima, ne odgovaraju onima naznačenima u apsolutnim brojevima, već postoji manja razlika. Ispravan izračun iznosi 84,8% prema 15,2% za presude općinskih sudova, a 75% prema 25% za trgovačke sudove

Dio Izvješća koji se odnosi na rad na upravnim predmetima i upravnim sporovima je kraći i sažetiji od ostalih dijelova Izvješća, usprkos činjenici da su upravni predmeti s posebnim ispitnim postupkom vrlo složeni predmeti, kontradiktorni su postupci u kojima se provodi složeni dokazni postupak tijekom kojega se redovito odlučuje o velikim vrijednostima. Za razliku od prethodnih izvještajnih razdoblja tijekom kojih je Upravni sud Republike Hrvatske odlučivao samo o zakonitosti upravnih akata, danas su upravni sporovi sporovi pune jurisdikcije sa strankama s kontradiktornim zahtjevima uslijed čega se provode dokazni postupci, a ovi su sporovi izjednačeni sa sporovima redovnih sudova. Slijedom navedenoga, upravne predmete te upravne sporove nužno je procjenjivati kao predmete redovnih sudova te ih na isti način prikazati u Izvješću.

U dijelu Izvješća 3.2.7.2. Radni sporovi, na str. 139, u vezi sa sporovima koji se odnose na zahtjeve, odnosno tužbe državnih službenika i namještenika Ministarstva obrane, potrebno je precizirati da nije riječ samo o državnim službenicima i namještenicima već i od djelatnim vojnim osobama pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske kao posebnoj kategoriji zaposlenika.

Vežano za poglavlje 3.3.2.1. Suradnja s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava prvenstveno je potrebno ukazati da je Europski sud za ljudska prava 2014. godine Republici Hrvatskoj dostavio veći broj tužbi od prethodnih godina koje se odnose na rad ili propuštanja državnih odvjetništava, odnosno u kojim tužbama tužitelji tvrde da su im povrijeđena temeljna ljudska prava i slobode prava zajamčene Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, zbog načina postupanja državnih odvjetništava u kombinaciji s drugim tijelima, najčešće policijom i /ili hrvatskim sudovima.

Došlo je i do porasta broja neizvršenih presuda Europskog suda za ljudska prava koje se odnose i na rad državnih odvjetništava u kaznenim predmetima. Riječ je o predmetima koji se odnose na neučinkovite istrage i to:

1. neučinkovite istrage kaznenih djela (ubojstava) počinjenih tijekom Domovinskog rata;
2. neučinkovite istrage raznih kaznenih djela s elementima nasilja (tjelesna ozljeda, silovanje i sl.) u kojima se dodatno ističe rasno motivirano nasilje.

Najčešći uzroci koje je Europski sud utvrdio u presudama protiv Republike Hrvatske, a koje se tiču državnih odvjetništava su:

1. neažurnost i neučinkovitost postupanja nadležnih tijela (uključujući i državno odvjetništvo) u istraživanju ubojstava počinjenih tijekom Domovinskog rata zbog dugih razdoblja neopravdane neaktivnosti, te nepoduživanja svih radnji koje su bile prikladne i moguće radi otkrivanja počinitelja (*presude: Skendžić i Krznarić, Jularić, Jelić, Remetin 2*);
2. dugotrajno nepostupanje po kaznenoj prijavi, ovo posebno kada kaznenu prijavu nije podnijela policija nego oštećenik; npr. u predmetu Beganović nadležno državno odvjetništvo nije poduzelo niti jednu radnju tijekom 28 mjeseci;
3. odbačaj kaznene prijave bez ispitivanja svih razloga (*presuda Đurđević – nadležno državno odvjetništvo je odbacilo kaznenu prijavu samo na temelju policijskog izvješća iste one policijske postaje čiji su pripadnici navodno napali podnositelje; V.D. – nadležno državno odvjetništvo odbacilo je kaznenu prijavu protiv djelatnika policije na temelju iskaza samih policijskih djelatnika i vlastitog zaključka da si je podnositelj sam nanio tjelesne ozljede*),
4. pogrešno postupanje u predmetu u kojem je podnesena kaznena prijava protiv maloljetnog počinitelja – protivno izričitoj zakonskoj odredbi Zakona o sudovima za mladež državno odvjetništvo dalo je uputu oštećeniku da preuzme kaznenu progon protiv maloljetnika, iako to po zakonu nije moguće (*presuda Beganović*);
5. nepoduživanje svih raspoloživih radnji radi istrage rasno motiviranog nasilja, za koje kazneno djelo je na kraju nastupila zastara (*presuda Šečić*).

Imajući na umu da je većina kaznenih prijava za ratne zločine, odnosno kaznena djela počinjena u razdoblju od 1991.-1995. podnesena protiv nepoznatih počinitelja, ukazuje se na određene probleme u radu državnih odvjetništava u predmetima po kaznenim prijavama podnesenima protiv nepoznatog počinitelja. U Izvješću se ova problematika posebno ne obrađuje, iako se sve veći broj presuda Europskog suda odnosi upravo na ovaj aspekt istraživanja kaznenih djela, a posljedično se i sve više sredstava iz državnog proračuna isplaćuje tužiteljima temeljem presuda Europskog suda za ljudska prava, zbog neučinkovitih istraga.

Državno odvjetništvo u predmetima izvršenja presuda Europskog suda za ljudska prava koje se odnose na nadležnost tog tijela, predlaže i provodi isključivo mjere diseminacije (dostavljanja) presuda nižim državnim odvjetništvima kao opće mjere. Međutim, to nije dostatna mjera izvršenja jer se pokazalo kako se isključivo njome ne mogu spriječiti buduće istovjetne povrede Konvencije. U tom pogledu, važno je dodatno istaknuti kako je Odbor ministara Vijeća Europe u rujnu 2014. godine (dakle, tijekom izvještajnog razdoblja) u provođenju postupka nadzora izvršenja presuda protiv Republike Hrvatske donio odluku kojom je „sa zabrinutošću zabilježio“ nepostojanje napretka u konkretnim istragama, te „s obzirom na velik broj tekućih predmeta koji se odnose na istrage ratnih zločina, te postojanje rizika novih zahtjeva Europskom sudu“ pozvao „hrvatske vlasti da intenziviraju svoje napore u cilju ubrzanja napretka i dovršenja ovih istraga, sukladno relevantnim konvencijskim standardima“. Stoga je nužno da Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u okviru svoje i nadležnosti nižih

odvjetništava promptno poduzme konkretne mjere u svrhu izvršenja presuda Europskog suda za ljudska prava iz njegove nadležnosti, kao i da vodi učinkovite istrage kaznenih djela u skladu s konvencijskim pravom, kako bi se izbjegli novi zahtjevi (tužbe) upućeni Europskom sudu za ljudska prava zbog neučinkovitih istraga.

Radi lakšeg praćenja kretanja i broja predmeta te lakšeg zauzimanja stajališta između ostaloga i u zaštiti imovinskih interesa Republike Hrvatske, kao i zaštite zakonitosti općenito, statistički podaci te grafikoni u Izvješću trebali bi biti bolje metodološki razrađeni. Naime, ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije središnja su tijela državne uprave, a uredi državne uprave u županijama su prvostupanjaska tijela državne uprave nad čijim radom nadzor vrše Vlada i čelnici središnjih tijela državne uprave nadležni za odgovarajuće upravno područje. Stoga, a kako bi se mogli točno pratiti osnovni pokazatelji o stanju i kretanju broja i strukture predmeta, u dodacima Izvješću je u tablicama nužno navesti urede državne uprave u županijama, te ih na taj način razgraničiti od Ministarstva uprave, kao što je to učinjeno u tablici 36. predmetnog Izvješća.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Milanovića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Gordanu Klarić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

